

Jak korzystać z plików MIDI

Przekazując do użytku pełny pakiet plików MIDI wszystkich pieśni ze „Śpiewnika pielgrzyma”, wydaje się właściwe podać kilka wskazówek dla tych, którzy nie są zaznajomieni z tajnikami tego formatu.

Plik z pieśnią w standardzie MIDI, w odróżnieniu do standardów audio takich jak WAV lub MP3, nie zawiera zapisu samej muzyki, lecz tylko zestaw instrukcji: jakich należy użyć dźwięków, jakie nacisnąć klawisze itd. itp. Dlatego pliki MIDI są o wiele mniejsze niż WAV lub MP3. Sama muzyka natomiast tworzona jest w czasie odtwarzania według tych zapisanych instrukcji przez wbudowany w komputerze lub w innym urządzeniu syntezy. Ponieważ syntezatory te są różnej jakości, odtwarzany plik może brzmieć nieco inaczej, lepiej lub gorzej, zależnie od urządzenia.

Najpierw należy plik SP-MID.zip rozpakować, podając, gdzie na dysku ma zostać zapisany folder SP-MID z wszystkimi podfolderami: 00, 11 itd. Całość po rozpakowaniu zajmuje około 14 MB pamięci.

Do zwykłego odsłuchiwania pieśni lub do ich śpiewania w domu wystarczy zwykły komputer zaopatrzonego w kartę dźwiękową i jakiś odtwarzacz multimedialny, np. Windows Media Player. Wystarczy kliknąć na dany plik z numerem pieśni. Można też wejść do jednego podkatalogu, zawierającego 100 kolejnych numerów pieśni, użyć opcji Edycja – „Zaznacz wszystko”, a po kliknięciu na pierwszy z zaznaczonych plików prawym przyciskiem myszki wybrać opcję „Dodaj do listy programu Windows Media Player”. Wtedy odtwarzane będą kolejno wszystkie pieśni. Ich muzykę „tworzy” syntezy, będący częścią składową systemu operacyjnego Windows.

Jeśli dysponujemy jakimś instrumentem muzycznym, mającym wejście MIDI, to możemy odtwarzać pieśni w standardzie MIDI przy pomocy komputera na tym instrumencie. W tym celu komputer trzeba połączyć z instrumentem specjalnym kablem podłączonym do gniazdka Joysticka, zaś w Panelu Sterowania należy wybrać jako wyjście MIDI Port Zewnętrzny (External MIDI Port) lub po prostu MPU-401. Jeśli w spisie urządzeń nie ma takiego (Panel Sterowania – System – Sprzęt – Menedżer Urządzeń), trzeba upewnić się, czy w „Setup” komputera MIDI Port jest włączony (Enabled). Jeśli zewnętrzny instrument muzyczny jest dobrej jakości, to pieśni odtwarzane w ten sposób brzmieć będą lepiej.

Obecnie wszystkie systemy operacyjne komputerów mają wbudowaną możliwość odtwarzania MIDI – również telefony z systemem Windows i Android. Ponadto te pliki będzie można odtwarzać na każdym cyfrowym instrumencie muzycznym pracującym w standardzie MIDI i wyposażonym w jakikolwiek czytnik kart SD lub gniazdo USB dla USBkey.

Dzięki temu, że pliki MIDI nie zawierają dźwięków, tylko przepis na ich tworzenie, istnieje możliwość odtwarzania ich w różny sposób. Można regulować nie tylko głośność, lecz także tempo, czyli grać (i śpiewać) szybciej lub wolniej, oraz tonację, czyli obniżyć lub podwyższyć tworzone dźwięki o zadaną liczbę półtonów. Aby jednak można było z tych możliwości korzystać, trzeba użyć odpowiedniego odtwarzacza MIDI, innego niż Windows Media Player.

W Internecie można znaleźć wiele bezpłatnych odtwarzaczy MIDI, lecz nie wszystkie są odpowiednie. Brat Kazimierz Giertler poleca wykorzystać do tego celu bezpłatny Vanbasco's Karaoke Player, który ma szereg pożądaných funkcji. Można w nim zmieniać tonację i tempo w czasie rzeczywistym, bez przerywania odtwarzania, a ponadto można łatwo tworzyć listy plików – własne biblioteki, i przypisywać im z góry obniżenie tonacji lub zmiany tempa. Odtwarzacz ten można pobrać pod adresem <http://www.vanbasco.com/karaokeplayer/>. Istnieje też możliwość dodania do niego polskiej nakładki. W tym celu należy pobrać, a potem uruchomić plik z <http://www.vanbasco.com/karaokeplayer/languages.html>

Właściwości te będą szczególnie istotne, jeśli nagrane pieśni mają być wykorzystywane na spotkaniach w grupach czy zborach, gdzie nie ma osób grających. Coraz częściej stosowane są w zborach komputery przenośne (notebooki, laptopy) wraz z rzutnikiem do wyświetlania tekstów pieśni. Zainstalowanie na takim laptopie folderu SP-MID oraz Vanbasco's Karaoke Playera umożliwi wykorzystanie nagranych plików do nauki pieśni lub do akompaniamentu w czasie śpiewu ogólnego. Jeśli pieśni znane są z góry, można przygotować ich listę, a podczas śpiewu, w razie potrzeby, w przerwach między zwrotkami, zmienić tonację lub tempo. Jeśli pieśni podawane są na bieżąco, obsługa odtwarzacza jest na tyle łatwa i szybka, że umożliwi w krótkim czasie wybór pliku z zadaną pieśnią i jego odtworzenie. Jeśli w grupie lub zborze jest cyfrowy instrument muzyczny, można pomyśleć o odtwarzaniu plików na nim, zamiast na syntezatorze laptopa. Jakość muzyki powinna się dzięki temu nieco poprawić.

W lutym 2012 r. opracował Józef Kajfosz